

**Î.S. „ADMINISTRAȚIA DE STAT A DRUMURILOR”
S.E. „STATE ROAD ADMINISTRATION”**

IDNO 1003600023559

Republica Moldova, Chisinau, str. Bucuriei 12A, MD-2004 tel (+373) 22-740570, +373-22-740803, fax +373-22-222280.
http://www.asd.md, e-mail: serviciu@asd.md, cancelaria@asd.md, telegram: ASD trafic

ORDIN

31 ianuarie 2025

Nr. 36

mun. Chișinău

***Cu privire la punerea în executare a Instrucțiunii
privind analiza riscurilor generate de vulnerabilitatea
sistemului de planificare a activităților de întreținere
curentă a drumurilor publice naționale***

În conformitate cu art. 9 lit. d) din Legea cu privire la întreprinderea de stat și întreprinderea municipală nr. 246 din 22.11.2017 și Procesul – verbal nr. 13 din 23.12.2024 al Consiliului de administrație al Întreprinderii, art.10 alin. (1) lit. e) Codului Muncii al Republicii Moldova, pct. 2.2 din Planul de integritate al Î.S. “Administrația de Stat a Drumurilor” pentru perioada februarie 2024 – februarie 2025, aprobat prin ordinul nr. 18 din 01.02.2024, în contextul implementării recomandărilor privind consolidarea climatului de integritate instituțională, diminuării sau înlăturării riscurilor de favoritism și vulnerabilitatea, cât și necesitatea respectării prevederilor legislației în domeniul dat,

ORDON:

1. Se pune în executare Instrucțiune privind analiza riscurilor generate de vulnerabilitatea sistemului de planificare a activităților de întreținere curentă a drumurilor publice naționale, aprobat de către Consiliul de administrație, conform anexei nr. 1 la prezentul ordin.
2. Se pune în sarcina dnei Elena Dintiu, consultantă, Serviciului Comunicare cu Mass Media și IT, publicarea prezentului ordin și anexelor acestuia pe pagina web a întreprinderii.
3. Se pune în sarcina dnei Elena Popovici, șefa Serviciului Managementul Documentelor, aducerea la cunoștință și asigurarea procedurii de distribuie a prezentului ordin către toți angajații întreprinderii prin intermediul sistemului electronic e-Cancelaria.
4. Prezentul ordin intră în vigoare de la 03.02.2025.
5. Controlul executării prezentului ordin mi-l asum.

Director general interimar

Sergiu BEJAN

APROBAT

prin Procesul – verbal al

Consiliului de administrație a Î.S.

„Administrația de Stat Drumurilor”

nr. 13 din 23 decembrie 2024

INSTRUCȚIUNE

**privind analiza riscurilor generate de
vulnerabilitatea sistemului de planificare a
activităților de întreținere curentă a
drumurilor publice naționale**

Capitolul I

Dispoziții generale

1.1 Obiectul de reglementare

1.1.1 Prezenta instrucțiune identifică și clarifică riscurile generate de vulnerabilitatea sistemului de planificare modul de distribuire a mijloacelor financiare pentru întreținerea curentă a drumurilor publice naționale alocate de Guvernul Republicii Moldova prin Programul privind repartizarea mijloacelor fondului rutier pentru drumurile publice naționale.

1.2 Cadrul juridic

1.2.1 CP D.02.24:2019 „Clasificarea și periodicitatea executării lucrărilor de întreținere și reparație a drumurilor publice”.

1.2.2 CP D. 02.23:2019 Drumuri și poduri. Ghid privind cerințele tehnice la materiale utilizate la prevenirea și combaterea lunecșului pe timp de iarnă.

1.2.3 NCM D.02.04:2018 Drumuri și poduri. Normativ pentru întreținerea drumurilor naționale pe criterii de performanță.

1.2.4 Standardele și codurile practice în vigoare specifice lucrărilor în domeniul drumurilor și podurilor.

Capitolul II

Noțiuni principale și dispoziții generale.

2.1 ***Întreținerea curentă*** – lucrări care se execută permanent pentru menținerea curățeniei, esteticii, asigurarea scurgerii apelor sau pentru eliminarea unor degradări punctuale de mică amploare la drumuri, lucrări de artă, de siguranță rutieră și clădirilor anexe aferente drumurilor. Prin întreținerea curentă se extinde durata de viață utilă și nivelul de serviciu al drumului (de exemplu, funcționalitatea).

Conform CP D.02.24:2019 Clasificarea și periodicitatea executării lucrărilor de întreținere și reparație a drumurilor publice, lucrările de întreținere sunt structurate pe grupe și subgrupe de lucrări și servicii aferente întreținerii regăsite în Tabelul B.1 (Simbolul B).

În același timp, Conform Programului anual privind repartizarea mijloacelor fondului rutier pentru drumurile publice naționale aprobat de Guvern, întreținerea curentă a drumurilor constă din următoarele articole de cheltuieli:

2.1.1 Capitolului I „***Întreținerea curentă a drumurilor publice naționale pe timp de vară***” inclusiv:

- **1.1** întreținerea curentă a îmbrăcăminților asfaltice (înlăturarea denivelărilor și fâgașelor, plombări, colmatarea fisurilor și crăpăturilor, badijonarea suprafețelor poroase, corectarea în profil transversal și longitudinal cu mixturi asfaltice, etc.);
- **1.2** întreținerea curentă a îmbrăcăminților din beton de ciment (plombări, colmatări, refacere rosturi, eliminarea fenomenelor de pompaj, refacere de dale);
- **1.3** întreținerea curentă a drumurilor pietruite/din macadam (greblarea pietrei

neîmpănate cu reîntoarcere în partea carosabilă, astuparea gropilor și fâgașelor cu material pietros, scarificarea cu reprofilare și compactare cu adaus sau fără a materialului pietros);

- 1.4 întreținerea curentă a drumurilor din pământ (profilarea suprafeței carosabile, eliminarea gropilor și fâgașelor cu adaus de nisip sau balast, stabilizarea suprafețelor carosabile cu lianți hidraulici sau bituminoși);

- 1.5 întreținerea curentă a tuturor drumurilor (întreținerea zonei drumurilor, întreținerea trotuarelor, consolidarea localizată a acostamentelor, asigurarea scurgerii apelor din zona drumurilor, întreținerea mijloacelor pentru siguranța circulației rutiere și de informare, asigurarea esteticii drumurilor, întreținerea plantațiilor rutiere și perdelelor de protecție, întreținerea iluminății stradale);

- 1.6 lucrări de întreținere accidentale (de urgență): în caz de inundații, alunecări de teren, inclusiv pentru contracte multianuale bazate pe performanță, etc;

- 1.7 întreținerea curentă a lucrărilor de artă/podurilor și podețelor (menținerea stării tehnice corespunzătoare și a exigențelor esențiale, refacerea localizată a elementelor degradate a podurilor și podețelor; calea podului: curățirea de vegetație, colmatarea fisurilor și crăpăturilor, reparații izolate ale carosabilului și elementelor de rezistență, lucrări de impermealizare; reparația și curățirea izolată a: gurilor de scurgere, parapetelor, aparatelor de reazem, suprastructurii, elementelor de rezistență, rampelor, albiei, apărărilor de maluri, etc.);

Capitolului II „*Întreținerea curentă a drumurilor publice naționale pe timp de iarnă (pregătirea pentru sezonul de iarnă)*”, inclusiv:

Întreținerea curentă pe timp de iarnă (pregătirea pentru sezonul de iarnă: amenajarea parazăpezilor, curățirea sistemelor de evacuare a apelor, asigurarea cu material antiderapant în depozite; deszăpezirea manuală și mecanică, răspândirea materialului antiderapant; achiziționarea utilajelor și mecanismelor pentru întreținerea de iarnă);

Capitolul III

Evaluarea riscurilor

1. Riscul favoritismului

Riscul de favoritism în planificarea activităților de întreținere precum și mijloacele financiare alocate pentru întreținerea drumurilor publice naționale sunt susținute de activitățile desfășurate.

Măsuri de atenuare: Monitorizarea permanentă pentru identificarea riscurilor de neadmitere a favoritismului la elaborarea planurilor de lucru îndeplinite de Antreprenori și coordonate cu responsabilii tehnici ai Î.S. „Administrația de Stat a Drumurilor”.

2. Riscul extern de vulnerabilitate

Întreprinderea se confruntă în permanență cu un risc economic deoarece nu este la timp asigurată de către Ministerul Finanțelor cu mijloace financiare din fondul rutier pentru achitarea lucrărilor pentru întreținerea drumurilor publice naționale,

cea ce poate genera un risc de înaintare a penalităților din partea Antreprenorilor; Inflația poate generaliza o creștere a prețurilor la materiale de construcții cât și a carburanților cea ce poate duce la scumpirea lucrărilor de întreținere curentă a drumurilor publice naționale.

Măsuri de atenuare: Acest risc fiind unul extern nu poate fi minimizat de către Î.S. „Administrația de Stat a Drumurilor”, în același timp instituția va urmări ca impactul acestor factori să nu afecteze respectarea cadrului legal.

Capitolul IV

Modalitatea de distribuire a mijloacelor financiare alocate pentru întreținerea curentă a drumurilor publice naționale conform programului anual aprobat.

4.1. Mijloacele financiare alocate pentru întreținerea curentă a drumurilor publice naționale (M - expres, R - republicane, G - regionale) din Programul anual privind repartizarea mijloacelor fondului rutier pentru drumurile publice naționale, se distribuie în funcție de numărul de kilometri echivalenți administrați (*în conformitate cu art.1 alin.(2) din Legea fondului rutier nr.720 din 02.02.1996*).

4.2. Mijloacele financiare care revin unui kilometru echivalent se calculează după formula:

$$P_{kmc} = FR_{int.c.} / N_{kmc}$$

unde:

P_{kmc} – mijloacele financiare care revin unui kilometru echivalent;

$FR_{int.c.}$ – mijloacele financiare alocate în Programul privind repartizarea mijloacelor fondului rutier pentru drumurile publice naționale pentru lucrările de întreținere curentă;

N_{kmc} – numărul de kilometri echivalenți pentru întreaga rețea de drumuri publice naționale.

4.3. Metoda de calcul pentru ajustarea drumurilor și elementelor acestora la lungimea echivalentă (N_{kmc} - numărul de km echivalenți) a fost stabilită în Metodologia *privind ajustarea lungimii drumurilor publice la lungimea echivalentă* aprobată prin Ordinul nr. 372 din 11.12.2017 al Ministerului Economiei și Infrastructurii.

a) Date inițiale privind elementele drumurilor, însemnătatea acestora și traficul se vor obține din baza de date a evidenței tehnice a drumurilor publice naționale.

b) În calitate de kilometru etalon s-a stabilit un kilometru de drum de categoria a III-a cu lățimea părții carosabile de 7,0m.

c) Formulele de determinare a coeficientului de ajustare la etalon pentru parametrii de bază a drumului sunt prezentate mai jos.

Lungimea în kilometri echivalenți se calculează conform formulei:

$$L_{ke} = \left(\sum_1^n K_i \cdot L_i \right) \cdot K_{int} \quad (1)$$

unde:

K_i – coeficienții de ajustare la etalon în funcție de parametrii drumului, se determină cu formule (2) – (4);

L_i – lungimea elementului corespunzător a drumului;

K_{int} – coeficientul privind intensitatea circulației rutiere, care se determină din tabelul 1.

Tabelul 1

Intensitatea media zilnică anuală, veh./zi	Coeficientul privind intensitatea K_{int}
până la 500	0,8
de la 500 până la 1000	1,0
de la 1000 până la 3000	1,1
de la 3000 până la 7000	1,2
de la 7000 până la 10000	1,3
de peste 10000	1,4

Coeficientul privind lățimea părții carosabile:

$$K_{pc} = B_{pc}/7,0 \quad (2)$$

unde:

K_{pc} – coeficientul privind lățimea părții carosabile;

B_{pc} – lățimea părții carosabile a sectorului de drum, m;

La determinarea lățimii părții carosabile se iau în considerare și benzile de accelerare - decelerare, benzile suplimentare, terenurile pentru parcare, precum și cele de staționare a transportului de pasageri;

7,0 – lățimea părții carosabile a sectorului etalon de drum (categoria III), m.

Coeficientul privind podurile:

$$K_{pd} = B_p/10,0 \cdot 0,043 \quad (3)$$

unde:

K_{pd} – coeficientul privind podurile;

B_p – lățimea podului, m;

10,0 – lățimea podului pe drumul etalon, m;

0,043 – coeficientul empiric de transformare a lungimii fizice a podului, măsurate în metri, în lungimea ajustată, măsurată în kilometri.

Coeficientul privind podețe

$$K_{pt} = 0,003 \quad (4)$$

unde:

K_{pt} – coeficientul privind podețele;

0,003 - coeficientul empiric de transformare a lungimii fizice a podețului, măsurate în metri, în lungimea ajustată, măsurată în kilometri.

4.4 Volumul mijloacelor financiare pentru întreținerea curentă a unui segment din rețea de drumuri publice naționale va fi determinată după formula:

$$V_{mf} = P_{kmc} * N_{kmc\ s}$$

unde:

V_{mf} – volumul mijloacelor financiare pentru întreținerea curentă a unui segment din rețea de drumuri publice naționale (mii lei),

P_{kmc} – mijloace financiare care revin unui kilometru echivalent (mii lei),

$N_{kmc\ s}$ – numărul de kilometri echivalenți pentru segmentul din rețea (km).

Capitolul V

Dispoziții finale

5.1. Prevederile prezentei Instrucțiuni pot fi modificate ținând cont de necesitățile legale, de organizare și în situații de:

- a) urgență;
- b) calamități;
- c) schimbarea de situație economică;
- d) alte situații neevaluate la formarea programului de lucrări rutiere;